

Kifejtette, Borbély Ádám részvételével és nyilvánvaló főszereplésével megtartott ünnepség tanítási időben történt - tehát nem csak "ellátogatott" egy amúgy is megtartott, közterületi ünnepségre, hanem a részvétele tervezett volt, belső területen történt, megjelenésére számítottak, sőt az is vélelmezhető, hogy az ő kifejezett kérésére szervezték. Amennyiben a politikus az udvar-felújítást kampányában fel akart használni, akkor saját magáról az udvaron készíthetett volna fotókat tanítási időn kívül is, nem volt olyan kényszerű körülmény, ami indokolta tette a tanítási időben történő fotózást. Amennyiben pedig az avató ünnepséget az iskola szervezte a diákok számára, az azon való politikusi részvételt semmi egyéb nem indokolhatta, mint saját népszerűségének növelése és a diákok vélemény-formálása és az ő kampány-célú felhasználásuk.

Megítélése szerint e cselekmény a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 140. §-a szerinti kampánytevékenység, mivel Borbély Ádám, a Fidesz-KDNP jelölő-szervezet polgármesterjelöltje, akinek nyilvános szereplése alkalmas arra, hogy a választópolgároknak őt kedvezőbb színben tüntesse fel.

Hivatkozott továbbá a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 24. § (3) bekezdésére, mely szerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható. Rögzítette, az iskolai udvar felavatásának tanítási időben történő megszervezését semmilyen körülmény nem tette indokoltá. Az avatást a politikus jelenlétében tanítási idő után, délután vagy hétvégén is meg lehetett volna tartani a diákok bevonása nélkül.

Kifejtette, a jelölt a többi, jogsértést el nem követő riválisához képest jogtalan előnyhöz jutott, mely által sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelve. Valamint azzal, hogy a kampánytevékenység folytatásához fűződő jogát jogszabálysértően gyakorolta, sértette a 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét is.

Hivatkozott a Nemzeti Választási Bizottság 684/2018. számú határozatára, mely szerint a az Nkt. 24. § (3) bekezdés egyben – a Kúria és a követett NVB gyakorlat szerint is – a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjának sérelmét jelenti. Valamint citálta az Alkotmánybíróság 3256/2019. (X. 30.) több megállapítását a hivatalban lévő érintett személy jelölti és hivatalos minősége összekapcsolódásnak megítéléséről, illetve a gyermekek kampánytevékenységbe való bevonásáról.

Míndezek alapján kérte a jogsértés tényének megállapítását, a jogsértő további jogsértéstől történő eltiltását, illetve bírság kiszabását.

Kifogását a Nemzeti Választási Bizottsághoz is benyújtotta, mely azt a HVB-hez, mint az ügyben hatáskörrel rendelkező illetékes választási bizottsághoz áttette.

A kifogás az alábbiak szerint alapos.

A Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

Ugyanezen § (5) bekezdése szerint a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

A Ve. 141. § szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 218. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint, ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad

- a) megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- b) a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- c) a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti,
- d) a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

Az Nktv. 24. § (3) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

A HVB megtekintette a kifogáshoz bizonyítékként benyújtott fényképeket, illetve a Borbély Ádám facebook oldaláról készített képernyőképet, valamint a kifogásban megjelölt facebook bejegyzéseket. Ezek alapján egyértelműen megállapítható volt a bejegyzések szövege alapján, hogy Borbély Ádám tanítási időben vett részt az átadáson, valamint a közzétett fotókon nagyszámú gyermek is látható volt.

A HVB hivatkozik a kifogásban is idézet alkotmánybírósági döntésre, mely szerint a hivatalban lévő érintett személynek, ha egyben jelöltként is indul a választásokon, számolnia kell azzal, hogy a választópolgárok szemében a hivatalos minőségben történő megjelenés és a jelölti minőség nem minden esetben választható el egymástól, az szükségképpen összekapcsolódhat. Így amikor az érintett személy kampányidőszakban látja el – nyilvánosság előtt – hivatali tevékenységét, és ezáltal adott esetben a választási kampány részévé teszi azt a jelen lévőkön kívüli nyilvánosság felé közvetítéssel, vagyis a nyilvánosság megtöbbszörözésével, be kell tartania a Ve. alapelveit is, mivel azok esetleges megsértése esetén számolnia kell annak jogkövetkezményeivel. (3256/2019. (X. 30.) [27])

A határvonalat a Ve. 141. § szerinti „kampányidőszakban folytatott tevékenység” és a Ve. 142. §-a szerinti, jogszabályban meghatározott feladat során végzett tevékenység között esetenként, az adott cselekmény összes körülményeinek figyelembe vételével lehet meghúzni. (...) Önmagában nem tilos gyermekek jelenléte valamely gyermekek által is használt létesítmény átadó ünnepségén. Ugyanakkor az Nktv. 24. § (3) bekezdése szerint „nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható”. A tilalom az ítéletábra által hivatkozott kúriai döntések értelmében alkalmazandó a kampány-tevékenységekre. A kampánytevékenység a szavak általános jelentése és az Alaptörvény 28. cikkében írt józan észnek megfelelő értelmezés követelménye szerint is politikai célú. (3256/2019. (X. 30.) [28])

Mivel Borbély Ádám jelenleg a Budapest XIV. kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének tagja, a HVB vizsgálta, hogy a hivatalos minőségben történő megjelenés és a jelölti minőség miként válik el egymástól. Megállapította, hogy Borbély Ádám a 2019. évi helyhatósági választás alkalmával listán szerzett mandátumot, a Jókai Mór Általános Iskola fekvése szerinti egyéni választókerületnek nem képviselője, illetve a nevelési ügyekkel foglalkozó bizottságnak sem tagja. Ennek okán semmilyen indoka nem volt annak, hogy az Önkormányzat képviselőjeként ő jelenjen meg az ünnepségen.

A HVB egyetértett a kifogásban foglaltakkal a tekintetben, hogy Borbély Ádám jelenléte kampánytevékenységnek minősül. Különösen az által, hogy az ünnepségen történő jelenlétéhez kapcsolódóan a facebook oldalán közzétett tartalmakban saját tevékenysége eredményeként láttatja az iskola udvarának felújítását.

A fentiekhez hivatkozik a HVB az alkotmánybíróság már idézett döntésére, mely szerint a Ve. szabályai nem értelmezhetők úgy, mintha gyermekek bevonása a kampánytevékenységbe a köznevelési törvény hivatkozott rendelkezése ellenére megengedett lenne. Ha tehát hivatalban lévő és a kampánnyal érintett (a választásokon jelöltként induló) polgármester vagy önkormányzati képviselő közfeladatának ellátása során nevelési-oktatási intézményben jelenik meg, vagy más módon, de nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt álló gyermekek részvételével zajló eseményen vesz részt, akkor a saját felelősségére esik, hogy az esemény ne váljék a kampány, mint politikai tevékenység részévé. Más megfogalmazásban: választási kampányidőszakban, átadó ünnepségen, gyermekek jelenléte az egyébként a Ve. 142. §-a alá tartozó eseményen az ügy körülményeitől függően, így különösen, ha az a saját kampány részévé válik, minősülhet tiltott kampánytevékenységnek. (3256/2019. (X. 30.) [29])

Kétségtelen ugyan, hogy Borbély Ádám kampányával összefüggésben kifogás benyújtására még nem került sor, a HVB azonban a bírság kiszabásával kapcsolatban értékelte, hogy az Nktv. 24. § (3) bekezdésébe és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjait sértő kampánytevékenység megvalósításában gyermekek is érintettek voltak. Figyelemmel volt arra is, hogy a jogsértő képeket a közösségi oldalon nagy számban tekintették meg, így az a választópolgárok nagy számához eljutva széles körben volt alkalmas a választópolgári akarat befolyásolására, illetve annak megkísérlésére.

Mіндеzek alapján a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A határozat a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdésén, 141. -án, 218. § (1) – (2) bekezdésén, a 219. § (1) – (2) bekezdésén, az Nktv. 24. § (3) bekezdésén a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 10. §-án, 221. § (1) bekezdésén, 223. §-án, 224. §-ának (1) - (4) bekezdésén, 225. §-án, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján alapul.

Budapest, 2024. június 3.

László Horicsányi
dr. Horicsányi László
elnök